Ч. 134. Четвер 1 липня (18 червня) 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

До ситуациї. — Угорска криза. — Справа Крети.

Незвичайно скоре, бо до кількох днів ухвалене буджету, есть певним доказом, що теперішна посольска палата при добрій воли може робити. Однак від часу до часу виринають там такі прояви, що всяка робота стає неможливою. Правительство бажало ще перед закінченем літної сесиї перевести ухвалу торговельного договору з Румунією і повновластного закона. Однак супротив тих предложень проявив ся великий опір з боку сторонництва ческих хліборобників і Словінців, котрі прямо заявили, що по буджеті не допустять до ухваленя дальших законів. Хоч на послідній нараді клюбових предсідателів і правительство і прихильні єму сторонництва признали конечність і наглість згаданих в горі предложень і з огляду на народно господарскі потреби і з огляду на заграничну політику монархії, має в середу бути подано 50 наглих внесень, щоби перебити намірам правительства. Опозицийні сторонництва припускали, що правительство схоче дорогою наглого внесеня обезпечити собі дневний порядок для згаданих предложень і тому постановили заскочити правительство.

Але тимчасом правительство зовсім не думає пускати ся на ту дорогу непевну і витворювати собі клопоти з обезпеченем більшости двох третин, а хоче перевести ті закони дорогою звичайної більшости.

Але погроза обструкциї, яку висувають против правительства чеські хліборобники під проводом п. Удржаля і Словінці христ. суспільні під проводом дра Шустершиця довела до повного розстрою і розладу серед Славяньского Союза. Коли на дневнім порядку стояло недавно нагле внесене дра Шустершица в справі хліборобского банку для Босни, здавало ся, що вже починає витворювати ся славяньска більшість парляментарна, бо й укр.-руский клюб станув поруч Слав. Союза до бою против правительства і здавало ся, що коли вже не ціле польске Коло, то бодай ґрупа людовців зі Стапиньским злучить ся з Славяньским Союзом. Тепер однак показує ся, як случайною і нетривкою була та злука і сила Слав. Союза. Молодочехи заявили, що они не можуть прилучити ся до обструкциї против згаданих в горі правительственних предложень, бо уважають їх чисто народо господарскими, а їх виборці так звязані промисловими інтересами з балканьскими державами, що ніяк не одобрили би обструкциї.

Ческо-католицкі посли з Грубаном зазначили, що они з політичних причин не можуть опирати ся ухваленю тих предложень, котрі мають вагу і для заграничної політики, отже не хотять компромітувати ся. Але навіть часть Словінців з Пльойом і Хорвати виступили против обструкциї наміреної Удржальом, Прашком і Шустершицом. Вкінци і дрібна ґрупа ческих реалістів з Масариком заявила ся против обструкциї.

Мимо того, хоч тим способом Славяньский Союз виявив познаки повного розкладу і розпаду, др. Шустершиц і Прашек не дали ся відвести від свого наміру і обстають за наглими внесенями та заявляють, що подадуть їх на власну руку. Чеські радикали не прилучили ся ані до одної, ані до другої сторони, але поки що не дали ще підписів на наглі внесеня.

Дальматскі Хорвати вже перед кільканацятн днями заняли окреме становище і заявили, що не будуть голосувати против буджету, котрий увзглядняє їх народно господарскі потреби в більшій мірі, як в давнійших роках, а крім того і управильнене язикового питаня в Дальматиї настроїло їх прихильно для правительства. А що Слав. Союз не полишив їм

---

2)

Каменолом.

З німецкого — Юрия Ґабеленца.

(Дальше).

Коли стара перейшла ся ще раз по хаті і ані не подивила ся на пяницю, він вхопив ґузкувату палицю, котра вже від давна заступала єму зломану списи і здоймив ліхтарню з гака коло дверий. Але забув ві засьвітати і вийшов заточуючись на двір та пустив ся улицею, шукаючи стежки поміж чорними калюжами, яких всюди було повно.

В шинку, де селяни пакаючи люльки і попиваючи пиво, сиділи при купі та брудними картами грали ската, казав дати собі коло шинкфасу горівки, але не відповідав на жарти, які собі робив якийсь із гостий з нагоди незасьвіченої ліхтарні і єму на збитки не засьвічував ві. В годину опісля сидів за корчем базнику припертий до мура, що посеред села окружав церков і кладовище, та спав твердим сном.

Минули були чотири неділі. Геман дістав був від двірского лісничого позволене на однім зрубі корчувати пні, котрих ніхто не хотів, а котрі треба було конче викопати, щоби приготовити ґрунт під управу. То був мрачний осінний день, що настав був в лісі, скидав з дубів та буків почервоніле листє на землю, крутив мракою понад полянками та долинками в лісі, а на стеблах трави понавішував блискучі перли інею. Попід деревами було вохко і студено, а онтам край сіножати в сірій мраці пересували ся мов тінь дві серни.

Гемановн було то все байдуже. Набурмошений вбивав він клин в розколені пні і бив зверха обухом сокири, доки аж пень не розколов ся. Відтак попідрубував коріне та вивяжував одну половину за другою із землі і складав на купу.

Серед довгих ночий, в котрих часами пяний часами й тверезий ходив по улицях села та пересиджував в рові при дорозі або й перестоював задуманий, опершись об низький мур кладовища чи де об яку браму, навик він був голосно говорити сам до себе. То помагало єму перебувати то пригноблене і нудьгу, ба й страх, який ніч викликує. Ніч для ніякого чоловіка не єсть приятелем. Ночами пересувало ся тілько тіний через дорогу, инодї чути було, як щось так страшно гуділо серед нічної тишини.

Коли так діяло ся, то Геман за кождий раз радив собі в той спосіб, що зараз говорив голосно сам до себе: „А то знов тота проклята чорна кітка?" або: „Коби той коваль схотів вже раз вичистити тоту проклятy хоругвку вітрову на церковній вежі, щоби она так не скрипіла і не пищала, а то гадав би хтось, що там на дасі сидить якась мала дитина!"

Та й нинї, кілько разів вдарив обухом, все воркотів щось гнївливо: „Працюй як той віл! Та й на кого? Хиба лиш на того Мельника, щоби той злодюга мав що зафантувати у мене! Якийсь падлюка нужденний! Насамперед пхає мені на силу гроші, а відтак виповідає, той собака!"

То вже була така Геманова вдача, що він тепер докоряв Мельникови за то, що той колись позичив єму гроший, щоби він мав чим поплатити давнійші довги. Геман не шукав причини своєї бідкоти в тім, що не умів господарити, не в своїй ліни або в своїм піянстві але в якійсь давній злобі своєї долі, котра завзяла ся єго мучити, єго нищити і руйнувати.

При стукоті своєї сокири не чув він, як надійшов двірский лісничий, котрий з рушницею через плече і з брунявим псом лягавцем на линовці надійшов поволи через зруб до него.

Геман сам тоді споглянув, коли лісничий голосно відозвав ся до него: Як ся маєш, Гемане?

— Ог так! — заворкотів запитаний і обтер собі на відлів піт з чола рукою.

— Добре? — питав лісничий.

— Ні, зле!

— Все ще не роздобув гроший?

— Та де їх роздобути? — відповів нічний вартівник нерадо.

— Гм. А ти питав вже у Юнольда?

Юнольд був то перший різник і торговельник худоби в сусїднім місточку і як многі з того фаху що й він, робив інтереси на тім, що позичав гроші та скуповував і продавав ґрунти; він засідав також в громадскій раді і був головою стрілецкого товариства. Одним словом сказавши був то богач, котрого дружба щось значила а котрого ворогованя всї бояли ся

свобідної руки що до голосованя, виступили они з Слав. Союза, бажаючи лише яко окрема ґрупа удержувати з ним звязь. Тим способом розбиває ся майже Славяньский Союз, не видержавши довшої огневої проби.

Др. Шустершиц висловив ся що до причини свого поступованя, що він бажає тим приневолити правительство, щоби при укладаню проґрами робіт парляментарних числило ся з Слав. Союзом. Можна однак догадувати ся, що ся ґрупа Словінців має ще й инші домаганя, а іменно, щоби при можливій коаліциї здобути міністерский портфель для полудневих Славян.

Правительство не дало ся однак збити з пантелику тими погрозами і заявило, що зовсім не думає відрочувати посольскої палати (бо були вісти, що на случай обструкциї держ. рада була би відрочена і виплата диет замкнена, а з тим і незайманість послів, чого найбільше боять ся), а хоче лишити повну свободу веденя розправ над наглими внесенями, поки не вичерпають ся, хоч би сесия мала тривати ціле літо! Тим способом правительство бажає утомити посольску палату і сподіває ся, що розправи над наглими внесенями в горячім літі скоро покінчилиб ся, а правительство таки довело би до ухваленя своїх предложень.

Дневники подали були вість, що бар. Еренталь взивав до себе дра Шустершица, а се стоїть також в звязи із згаданою справою. О скілько обчисленя правительства вірні, покаже ся в тих днях.

П. Люкач був вчера перед полуднем у Юшта, посла Голльо і ґр. Батянього. Всі три заявили, що предложеня Люкача для партиї независимости неможливі до принятя. По полудни Люкач від'їхав до Відня. — Виконний комітет сторонництва независимости зібрав ся вчера о годині 11 рано для нарад над предложенями Люкача, які він предложив яко муж довіря короля. Ті предложеня були слідуючі: Яко услівє проясненя ситуациї рішуче жадане ухваленя державних конечностий і розширеня виборчого права; в справі банковій трилітна провізория. По довшій оживленій дискусиї, зіставив Кошут вислід нарад, заявляючи, що збираючій ся нині конференциї сторонництва представить до ухвали і умотивує внесене на відкинене сторонництвом предложень Люкача.

Вчера вечером відбула ся в Константинополи конференция великого везира з міністром справ заграничних і міністром війни в справі Крети.

Порта переслала своїм амбасадорам новий окружник, котрого відпис вручила амбасадорам. В тім письмі зазначено, що Порта має враженє, немов би европейскі державп, пороблені в послідних часах Кретайцям уступки, уважали набутим правом, між тим як Порта все против того енерґічно протестувала, позаяк то нарушує єї зверхні права. Порта надіє ся, що держави в часі переговорів не будуть уважати на ті уступки. Порта рішучо відкинула би всі предложеня, які позваляли би Грециї хочби лиш посередно брати участь в справах Крети.

Новинки.

Львів, дня 30 го червня 1909

— **Перша реформована ґімназия.** З початком нового року шкільного буде у Львові відкрита перша реальна ґімназия нового типу, з'орґанізована після звістного розпорядженя п. Міністра просьвіти. Замість греки, котрої не обнято пляном науки, буде удїлювана обовязково наука французскої мови та рисунків. Кожда кляса буде числити найвисше 24 учеників. Ґімназия буде приватна, з польскою мовою викладовою, під управою шкільного радника д. М. Ямруґевича.

— **Орґанізация науки рільництва** для солян. На порученє галицкого Сойму краєвий Виділ скликав на дні 24 і 25 с. м. анкету, зложену з фахових людий, щоби обговорити справу орґанізациї науки сільского господарства для селян в краєвих низших рільничих школах. До нарад в анкеті запрошено 17 осіб з ріжних кругів, учительских і фахових рільників і виготовлено квестіонар. Питаня відносили ся до того, які належало би приняти основи орґанізациї для рільничих шкіл, а які для вандрівної науки сільского господарства, вкінци чи рільничі курси в армії були би в наших условинах хосенні та чи належало би старати ся о заведенє того рода практичних викладів в галицких полках. Першого дня нарад обговорювано справи загального значіня. Конференция згодила ся на погляд, що нинїшні низші школи рільничі, проектовані як „селяньскі", не суть приноровлені до наших потреб і приготовляють головно урядників для більших господарств. Причиною сего передовсїм мале заінтересованє потребою науки у селян, а дальше і то, що 3 лїтня наука для селян за довга. Тому селяни користали з тих шкіл дуже мало, а число учеників, зголошуючих ся до низших рільничих шкіл, як провірено, зменшає ся. Так само не сьвітлі результати „зимових" рільничих шкіл, заложених краєвим Виділом на пробу перед кількома роками. Вказувано на причини в невідповіднім виборі місць і трудности найденя властивих управителів, котрі мають тут дуже трудну задачу. Звернено дальше увагу на значінє досьвідної діяльности в сільскім господарстві та вандрівні курси, однак і тут не великі осягнено успіхи, головно через недостачу орґанізациї, котра запевнила би одноцільну діяльність в цілім краю. В справі орґанізациї науки рільництва в армії конференция висказала погляд, що того рода наука повинна бути специялізована до деяких галузей рільничої продукциї, а відтак що треба спершу робити з нею проби там, де можна буде найти відповідних прелеґентів. Дальшою точкою нарад була справа приготовленя інструкторів. На інструкторів можуть надавати ся здібнїйші ученики низших рільничих шкіл, приготовані відповідно довшою практикою і доповняючими студиями. Для скріпленя акциї має служити стипендийний фонд, однак стипендиї будуть надавані не кандидатам, котрі що-йно розпочинають рільничі студиї, але тим, що хотіли би своє образованє специялізувати, аби підготовити ся на інструкторів. Замикаючи наради предсідатель др. Пілат зазначив їх обильний результат і вказав на одну з головних думок, що рільнича просьвіта селян повинна бути звернена головно до старших господарів та що тим способом посередно можна заохотити селян до більшого користаня з інституций, які працюють над

Про его інтереси важили ся люди розповідати собі всїлякі погані історії лиш тихцем і при замкнених дверех.

Та й Геман наслухав ся в шинку неодного про Юнольда і то его досн здержувало шукати помочи у него. Коли Юнольд позичив комусь гроший, то се значило то само, як би він закинув комусь зашморок на шию. Той зашморок стягав він правильно котрогось дня а его жертва тоді душила ся.

Геман покачав длятого призадуманий головою. Відтак попакав свою люльку а наконець відповів: Ні, Юнольда я не питав.

— Ану спробуй та піди до него! Він би тобі дав чей щось на твою хату. Розуміє ся, на гіпотеку.

Геман подивив ся на лїсничого трохи недовірчиво і почіхав ся по лици зарослім сивим щітковатим волосем.

— По правді сказавши, не хотів би з ним мати ніякого діла.

— Чи гадаєш, що хтось инший? Він прийшов мені на гадку лиш длятого, бо я стрітив его перед годиною. Він поїхав до Кетниць відбирати гроші і буде знов сюди переїзджати. От ти міг би его зараз поспитати. То прецї нічого не коштує.

Геман покивав головою, взяв ся назад до своєї роботи і підніс сокиру. — „Ні, ні, не хочу з ним мати ніякого діла".

Коли за годину опісля вернув домів, не застав в хаті нікого. Стара пішла була мабуть до сусідів. Геман поставив сокиру в куті і вийняв із шафи фляшку з горівкою. Налив собі чарку, подержав єї до вікна, щоби налюбувати ся єї жовтою як золото краскою і одним духом вилив у горло. Відтак налив собі ще другу й трету і через то попав знову в такий стан, в котрім готов був на все зважити ся. Випив ще й четверту чарку. Очи ему вибігли на верх і сьвітили ся а лице паленїло. Нехай би тепер попав ся ему в руки. Нехай би хтось тепер на примір посьмів в ночи вломити ся, от хиба би якийсь Циган волоцюга, котрий хотів би ему вкрасти его свинку, або курку на сусіднім обійстю. Тож то би він его вхопив!

Геман уявляв собі живо свою борбу з Циганом, бо вломник в его уяві прибрав вже був черти чорного бородатого Цигана, одного з тих, які часто волочили ся по тих лїсах в долині. Він сував ся з крісдом по хаті, вимахував кулаками, морщив чоло, тупав кривою ногою по дилях помосту та викрикував: „Зажди, ти псе, ти собаче стерво! Дам я тобі! То діло зі мною!"

Тота роля вірного своїм обовязкам і сильного чоловіка так ему сподобала ся, що він ще раз крикнув: „То неаби з ким-небудь, то діло з Геманом, чуєш?"

В сій хвили отворили ся двері і до хати всунула ся стара Кароліна. Она станула перед нічним сгорожем, котрий скоро єї побачив, заложив руки в кишеню, ніби трохи зухвало, ніби надаючи собі острої міни, та спитала своїм спокійним сонливим голосом: Чого ти знов так верещиш? За кождий раз, коли упеш ся, не можеш писка стулити.

— То моя в тім річ — відповів він коротко.

Але старій влїзло щось, видко, до голови, щоби его нині злостити. — Ні, — сказала она поволи — твоя річ була би, щоби ти перестав пити і оглянув ся за грішми.

Тоді взяло ся Гемана щось такого, що він не міг тому оперти ся. Мусів показати перед старою, що він щось значить. Він розпер ся вигідно в своїм кріслі, зіркав очима і стараючись надати о скілько можна байдужности свому голосови, сказав: „Дурне стерво, гроші вже давно маю!"

— Таак? То неправда — відповіла на то стара жіночаско уперто.

— Не правда? Ну, то побачиш!

Але мимо чотирох чарок горівки Геманови зробило ся якось маркотно, що так незручно сказав неправду. Він встав, випив ще одну чарку, обернувшись до старої умисно плечима, цмокнув язиком, поставив чарку на стіл і сягнув по свою шапку. В дверех ще обернув ся і повторив: Ну, то побачиш!

Щось ему нараз стрілило до голови. А як би він попробовав від Юнольда дістати гроші? Та й що ему остаточно позіставало? Коли похвалив ся перед старою, що їй покаже, то мусить звідкись роздобути. Юнольд мусить ему дати. Якимсь дивним дивом випав ему тепер зовсім з голови той страх, що его зліцитують, що продадуть его хату, его річи а може навіть і его люльку, а лиш то одно крутило ся ему по голові, що Карліна буде з него насьмівати ся, скаже, що з него брехливий хвалько, скоро їй гроший не покаже. Не дасть ему певно спокою. А як би їй не показав, то як би она готова поставити ся до него, як буде его ганьбити тим беззубим ротом, взявшись руками попід боки та зиркаючи прижмуреними очима.

— Зажди лиш, ти старе стерво! — відгрожував ся Геман, ідучи стежкою, що вела повисше лома найблизше до Кетниць. Ішов жваво як той, що знає свою ціль. Лиш раз пристанув на хвильку, вийняв люльку з кишені і закурив. Відтак почвалав дальше кленучи часто на ховзкість дороги, через що кілька разів мало що не перевернув ся.

(Дальше буде).

піднесенєм їх добробуту. Опінїя, висказана якотою, послужить за материял для краєвого видїлу при виладженю звіту і внесень для Сойму в справі орґанїзациї науки сїльского господарства для селян.

— **Наслїдки телеґрафічного страйку.** На телеґрафічній лінії Париж-Бордо перетято 29 дротів телеграфу. Зробив се хтось, добре обзнакомлений з телеґрафом. Підозріне паде на котрогось з виданених урядників почтових за послїдний страйк.

— **Гроза холери в Петербурзї.** У водї Неви та в водопроводах в цїлім Петербурзї найдено бациї холери. Супротив сего небезпечність розширеня холери стала грізна для міста.

— **Нещаслива пригода.** В каміненомах в Вигодї коло Долини урвала ся величезна скала і убила двох робітників Ант. Карпиньского і Івана Филиповского. Перший з них лишив молоду жінку 3 дїтий а другий стареньку матір. Причиною нещастя був брак надзору над каміненомом, бо оба погибші були рільними робітниками, а на способі ломаня каміня не розуміли ся. Слїдство в тій справі веде судия Дзюрженьский.

— **Живцем погребана.** Варшавскі ґазети доносять, що в місточку Острівци в пивницях ринку полїция найшла молоду жидівку, котру вязнили там власні брати. Наслїдком безіменних донесень полїция удала ся до пивниць ринку, де очам єї пред ставав ся страшний вид: до вогкої стїни стояв прикріплений кістяк молодої дївчини. Щури гризли єї висохле, вимучене тїло, з численних ран стїкала кров. Жорстоких братів арештовано. Говорять, що нещаслива дївчина упала жертвою фанатизму своєї родини. Коли хотїла приняти християнську віру, братя кинули єї до пивниці на страшні муки.

Всячина

для науки і забави.

— **Розміри і дороги Великого воза в просторі сьвітовім.** Чудеса діють ся ще й нинї на землї і небі, але треба їх уміти видїти! Коли серед погідної темної ночи глянемо на звіздисте північне небо, то впаде нам в очи громада ясних звізд, знана добре й нашим селянам під назвою „Великого воза“. Недалеко від неї єсть друга подібнісенька лиш трошки менша громада, звана длятого „Малим возом“ а на кінци дишля сего воза єсть звізда, котру звемо північною або „полярною“. Якраз против тої звізди єсть земля звернена північним кінцем своєї оси. Обі тоті громади звізд були вже знані в глубокій старинї а стародавні Греки та Римляни називали їх „Великою і Малою медведицею“.

Але тоті ясні звізди не причіплені десь там на небі; то величезні сьвіти, котрі, як тепер знаємо, порушають ся зі страшенно великою скоростию, бо роблять майже 21 кільометрів на секунду, або так скоро, що з тою скоростию станув би в одній секунді зі Львова аж в Зарудцях, семій стациї зелїзниці, що іде до Белзця, куди звичайним поїздом треба їхати годину і три мінути. Отже від того місця, в котрім тоті звізди знаходять ся нині і в сій хвили, коли на них глянемо, зроблять они за рік 87 міліонів миль. Від того часу, коли старинна Греция знаходила ся в повнім розцьвітї, посунули ся тоті звізди більше як о 200.000 міліонів миль від нас далеко. А всеж таки, як би Сократ встав з гробу і подивив ся на ті звізди, то здавало би ся єму, що они за той час, як він спав в могилї, лиш не значно відсунули ся від себе.

Серед таких обставин можна зміркувати, що то за величезна віддаль тих звізд від нас і як величезний мусить бути той простір сьвітовий, в котрім цїлі сьвіти з так непонятною скоростию летять кудись без кінця. Хибаж се не чудо? Та ще й яке! Коли возьмемо за мірило, за одиницю міри того величезного простору, віддаль нашої землї від сонця, котра виносить кругло 20 міліонів миль і тим мірилом будемо міряти віддаль від землї аж до Великого воза, то будемо мусїли покласти наше мірило аж 6 міліонів разів раз по раз а за послїдним разом конець того мірила дійшов би аж до тих звізд. Або скажім так: Заким живчик на руці чоловіка вдарить два рази, оббіжать сьвітло чотири рази довкола землї. Але сей найскорший післанець в просторі сьвітовім потребує майже 100 літ летїти, щоби перелетїти через той простір, який відділяє нас від громади звізд Великого воза.

Як широке місце займає громада Великого воза в просторі сьвітовім, себ то на небі, можна зміркувати із слїдуючого: Від звізди, що зве ся Мерак (в тім місци, де задні колеса) аж до другої звізди в дишли, званої Мізар, єсть 2 міліони разів так далеко, як від землї до сонця, або так далеко, як від землї аж до звізди званої Сіріюс (друге найблизше до нас в просторі сьвітовім сонце). Як би наша земля крутила ся замість довкола сонця довкола звізди Мерека, то ми би або послїпли від єї сьвітла, або погинули від єї тепла, бо ся звізда пускає 70 разів сильнїйше сьвітло, як сьвітло нашого сонця. Сьвітло звізди Мізар єсть навіть 90 разів сильнїйше.

Дальше показало ся, що всї три звізди в дишли Великого воза і звізда, що творить якби позадне долїшне колесо тої громади, показують правильно від часу до часу якісь зміни в своїм сьвітлї, котрі з того походять, що довкола тих звізд крутять ся другі для нас невидимі. Коло звізди Мізар видко навіть крізь дальновид другу малу звізду, котра потребує кілька тисячів літ, щоби оббічи довкола головної; але єсть ще й друга, котра знов так борзо біжить, що оббігає довкола головної звізди за 20 і пів дня. Тота друга звізда має таку саму масу, що й головна а обі разом більші що найменше 3 і пів раза як наше сонце.

Але що найдивнїйше: В найновійших часах досліджено, що громада звізд Великого воза а з нею і звізда Сіріюс, творять якусь окрему систему звізд і що они біжать дорогою, котрої осередок знаходить ся десь так далеко, що то просто для нас непонятне. В тім то осередку мусить бути і якась величезна для нас непонятна сила, що порушає тими звіздами.

— **Взаїмна лекция астрономії.** Роберт Баль, славний анґлїйский астроном, обідав одного разу з кількома ученими в якійсь реставрациї, а по обіді казав закликати до себе властительку гостинниці.

— Моя пані — сказав він — послухайте тепер короткої лекциї з астрономії. — Чи чули ви вже коли про великий плятоньский рік, в котрім все верне знов до первістного стану? Отже видите, за двайцять шість тисячів лїт будемо знов всї тут разом того самого дня і о тім самім годинї і кождий буде то само їсти що й нинї. Чи схочете нам покредитувати аж до того часу за нинїшний обід?

— Дуже охотно — відповіла реставраторка. — Я прецї покредитувала вам вже й послїдний обід. Атже нинї минуло якраз двайцять шість тисячів лїт, як ви тут послїдний раз обідали. Тодї ви також не заплатили. Заплатіть же нинї старий довг, а я вам охотно знов покредитую.

Сьміючись виймив Баль мошонку і заплатив. — Дякую вам сердечно — сказав він при тім — що ви бодай ніяких процентів не зажадали.

— **Важкий докір.**

Гість до господаря в реставрациї: Будьте ласкаві, кажіть менї отсю печеню прибити до черевиків, я вибираю ся завтра в гори на прогульку.

Телеґрами.

Відень 30 червня. Цїсар надав президентови француской републики Фаллієрови велику ленту ордера Стефана. В тім відзначеню добачують ознаку личного поважаня для начальника Франциї, як і признанє угодової дїяльности Франциї в послїдних часах, звернене для удержаня мира.

Кольонїя 30 червня. „Köln. Ztg.“ висказує пересьвідченє, що після всякої імовірности, бажанє центра і Поляків вскорі збуде ся. В Німеччинї бажали би собі, аби уступленє кн. Більова наступило серед наших обставин як тепер.

Тульґарн (в Швециї) 30 червня. Царска пара в товаристві королївскої шведскої пари удала ся на поклад „Штандарта“. Перед год. 10 рано королївска пара від'їхала і росийска ескадра відплила від берегів Швециї.

Константинополь 30 червня. Султан приймив вчера депутацию єгипетского сторонництва народного, котра зложила єму желаня, яко першому конституцийному калїфови, впевнила єго о привязаню 400 міліонів магомедан і висказала надію, що також Єгипет одержить конституцию.

Константинополь 30 червня. Палата послів покінчила друге читанє ревізиї конституциї. Ухвалено постанову, що коли парлямент не зібраний, то султан хотячи усунути кабінет, мусить скликати парлямент.

Цїна збіжа у Львові.

дня 30 червня:

Цїна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця	14·70	до 15·—
Жито	10·—	до 10·50
Овес	10·—	до 10·30
Ячмінь пашний	—·—	до —·—
Ячмінь броварний	—·—	до —·—
Ріпак	—·—	до —·—
Льнянка	—·—	до —·—
Горох до вареня	—·—	до —·—
Вика	—·—	до —·—
Бобик	—·—	до —·—
Гречка	—·—	до —·—
Кукурудза нова	—·—	до —·—
Хміль за 56 кільо	—·—	до —·—
Конюшина червона	—·—	до —·—
Конюшина біла	—·—	до —·—
Конюшина шведска	70·—	до 85·—
Тимотка	34·—	до —·—

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ОГОЛОШЕНЯ.

КНИЖКИ
па нагороди пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаімної помочи учительскої в Коломиї (Народ. Дім) і у всіх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дітий.

Дітвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелі дітий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Літною порою, опр. 150 К.
Діточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефуні 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелі чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповіданя.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Ґрімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр, 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, трете нове видане бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Житє і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокорудз: Спомини з Атен з ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Генін: Крізь пустині Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Ілию Муромця і его славні подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодіжи і для народу.

Молитвенник народний, нове розширене видане по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене видане, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дітий, (друге попр. видане) бр. 30 с.
Гордієнко: Картагинці і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове видане, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Дніпрова Чайка, Коза-Дереза (діточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства від XI.—XVIII. століття, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужині, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповіданя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю ліліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На річках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марта Борецка, трете видане, бр. 50 с., опр 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвіна, бр. 48 сот
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвітів, ком. в 2 діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дівчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Короленский: Дві могилі, бр. 18 с., опр. 32 с
Анґлійскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капці, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Ґумфрі (з анґлійского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глібів: Байки, бр. 10 с.
Історія куска хліба (з францускогo), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплінґ: В Джунґлях, бр. 1 К, опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповіданя, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свіфт: Подорож Ґулівера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з францускогo, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24 „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
„Дзвінок“ „ „ з р. 1906 і 1907 по 6 К.
Японські казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).